



# Głos Ludu

## Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Już w sobotę 16-stronicowy numer świąteczny, a w nim Daniel Kadłubiec pisze o perspektywach polskiej mniejszości, Ewa Sabela i Marek Słowiaczek publikują swoje opowiadania. Będzie też o rodzinie Kaszperów z Wędryni, która czeka na siódme dziecko, klasztorze na betonowym osiedlu w Ostrawie-Zabrzeżu, Bogusiu z Ustronia, świętach w rodzinie zróżnicowanej religijnie oraz narodowościowo. Nie zabraknie jak zawsze rozrywkę. Zachęcamy do lektury.

# »Doroczne zwyczaje« pod choinkę

**WYDARZENIE:** – Choinka bożonarodzeniowa u nas jest rodzimym, starodawnym symbolem Świętego Czasu – napisał w swojej książce „Doroczne zwyczaje i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim” zmarły przed rokiem nadolziański etnograf Jan Szymik. Drugie wydanie tej publikacji pojawia się właśnie przed tegorocznymi świętami Bożego Narodzenia. To dla wszystkich miłośników tradycji na pewno najpiękniejszy prezent pod choinkę.

Jak mówią redaktorzy drugiego wydania książki, Leszek Richter i Grzegorz Studnicki, publikacja Szymika (1930-2011) pozwala czytelnikom zaznajomić się ze światem dawnych ludowych zwyczajów i obrzędów na Śląsku Cieszyńskim, który powoli odchodzi do przeszłości. Autor ukazuje, jak bardzo zróżnicowany i bogaty jest ludowy rok obrzędowy na Śląsku Cieszyńskim, jakie towarzyszyły mu dawniej praktyki. Z treści książki wylania się rzeczywistość, która dla wielu młodych może wydawać się egzotyczna i bardzo odległa. To opis świata, w którym życie rodzinne, codzienne obowiązki i prace na gospodarstwie ściśle związane były ze zmieniającymi się porami roku, kalendarzem kościelnym,

momentami przełomowymi, jakimi są święta oraz systemem wyobrażeń o charakterze magiczno-religijnym. Dla starszych osób lektura książki jest z kolei szansą na przypomnienie sobie świata, który znają z czasów swojej młodości.

– Zawarte w „Dorocznych zwyczajach i obrzędach na Śląsku Cieszyńskim” informacje oraz sposób ich prezentacji, choć dokonane przez ludoznawcę-amatora mogą zawstydić niejednego profesjonalnego badacza. Jan Szymik w prosty i przejrzysty sposób przybliży kulturę duchową oraz społeczną składającą się na bogate dziedzictwo Śląska Cieszyńskiego – mówi Leszek Richter, szef Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO. – „Książkę tę, jako po-

pularno-naukową publikację, można świetnie wykorzystać do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji regionalnej. Książka stanowi doskonały materiał do rozważań i dyskusji na temat kondycji kultury ludowej dzisiaj i przemian, którym ona ulega. W tym miejscu należy podkreślić, iż Jan Szymik materiał do tejże publikacji zebrał, w głównej mierze, podczas wywiadów i badań terenowych przeprowadzanych w ramach działalności programowej Sekcji Folklorystycznej, obecnie Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO – opowiada Richter.

Jak mówi Grzegorz Studnicki, to nie przypadek, że wznowienie ukazało się przed świętami. Wspólnie z Leszkiem Richterem oraz Jerzym Brannym uzupełnił książkę własnymi tekstami. Młodszy koleżdy Szymika piszą m.in. o „stawianiu moja”, o wykopkach, żniwach lub „mieszaniu łowiec” lub jesiennych obchodach dni św. Jadwigi lub Barbary. – Ja osobiście inspirowałem się nie tylko pracami Jana Szymika, ale też innych autorów, znanych polskich etnografów, powoływałem się na inne źródła. Chciał to zresztą zrobić także Janek Szymik, niestety, śmierć w lipcu 2011 roku mu na to nie pozwoliła – mówi Grzegorz Studnicki. Dziękuje też za pomoc przy wydaniu publikacji współpracownikom z cieszyńskiej filii Uniwersytetu Ślą-

### ŚWIĘTA NAD OLZĄ (Z KSIĄŻKI JANA SZYMIKA)

„Dzieci, po przyjściu ze szkoły, zdobyły choinkę jabłuszkami, orzechami włoskimi, łańcuchami ze słomy i kolorowego, połyskliwego papieru, i wata; znacznie później już, a to mniej więcej od lat 20-tych XX wieku, szklanymi bańkami – bombkami i świeczkami, a dziś nawet elektrycznymi lampkami. W niektórych domach, przeważnie miejskich, choinkę ozdabiali rodzice w tajemnicy przed dziećmi, które pomagały również matce (dziewczynki) i ojcu (chłopcy) w różnych zajęciach domowych. Wszelkie polecenia rodziców wykonywały chętnie, by nie narazić się na burę czy nawet karę, bo wierzyły, że „Gdo oberwie we Wilije, tyn bydzie bity przez cały rok”.

skiego, Agnieszce Pieńczak i Edycie Diakowskiej-Kohut.

Dodajmy, że książka jest do nabycia w Sekretariacie Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czeskim Cieszyńsku przy ul. Strzelniczej. Kosztuje 220 koron.

JACEK SIKORA

### ZDARZYŁO SIĘ

#### SPŁONEŁA RESTAURACJA W TRZYŃCU

We wtorek nad ranem paliła się popularna country restauracja w Trzyńcu-Kanadzie. Strażacy zostali wezwani do pożaru ok. godz. 2.30. Na pomoc wyjechali zawodowi strażacy z Trzyńca oraz ochotnicy z Lesznej Dolnej, Gutów i Bystrzycy. Kiedy dotarli na miejsce, drewniany budynek cały był w płomieniach. Choć strażakom udało się w 20 minut opa-



Fot. ARC

Tyle zostało z restauracji po pożarze.

nować żywiol, restauracja zamieniała się w zgłiszczca. Przez następne 2,5 godziny strażacy likwidowali resztki ognia i rozbierali zniszczoną konstrukcję. Straty oszacowano wstępnie na 900 tys. koron. Nikt nie odniósł obrażeń. Trwa badanie przyczyn pożaru. (dc)

#### SOLIDARNOŚĆ Z CHORWACJĄ

Prezydent Bronisław Komorowski ratyfikował wczoraj Traktat dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej. – To manifestacja naszej solidarności z Chorwacją – mówił prezydent podczas uroczystości w Belwederze. Podkreślał naszą przyjaźń z tym krajem, ale także zaangażowanie Polski w utrzymanie otwartego charakteru Unii Europejskiej.

Prezydent zaznaczył, że nie codziennie ratyfikowaniu dokumentu międzynarodowego towarzyszy taka uroczysta oprawa jak środowemu wydarzeniu. – Robimy to w sposób ostentacyjny, z głębokim przekonaniem, że ta ostentacja ma służyć dobrej sprawie – powiedział Bronisław Komorowski. (r)

#### POGODA

czwartek



dzień: -2 do 2 °C  
noc: 1 do -3 °C  
wiatr: 2-5 m/s

piątek

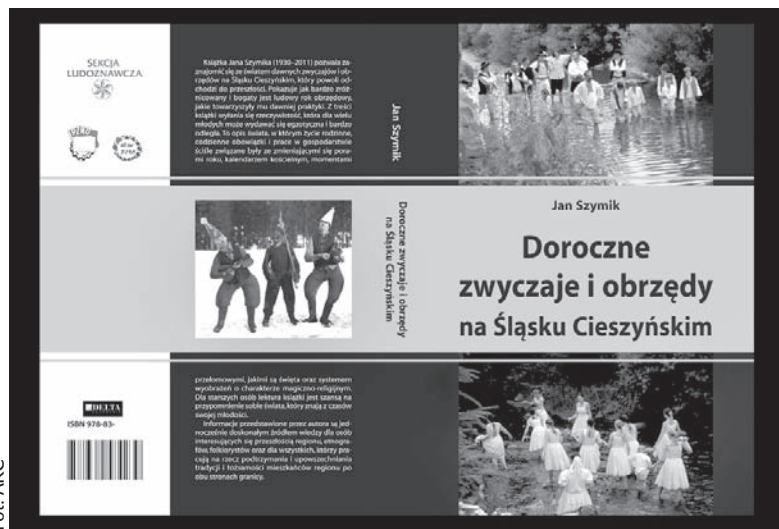


dzień: -2 do 2 °C  
noc: -1 do -5 °C  
wiatr: 3-7 m/s



Fot. MAREK SANTARIUS

Leszek Richter, jeden ze współredaktorów podchoinkowej propozycji.



Fot. ARC

Okładka drugiego wydania wielce rozchwytywanej książki Jana Szymika.



9 771212 422041

1 2 1 4 8



## KRÓTKO

DEALER  
ZA KRATKAMI

**CZESKI CIESZYŃ (dc)** – W połowie listopada policja w Czeskim Cieszynie poinformowała o częstych przypadkach sprzedaży narkotyków nastolatkom. Najmłodszy klient miał 12 lat. Teraz służba kryminalna zatrzymała jednego z dealerów, 18-latkę z Czeskiego Cieszyna. Postawiła mu już zarzuty i zamknęła go w areszcie. Młodzieńcowi udowodniono, że przez co najmniej pół roku dostarczał marihuanę osobom w wieku 13-17 lat, przede wszystkim na osiedlu w Sibicy. Chodziło o dziesiątki przypadków. Dealerowi grozi kara pozbawienia wolności do dziesięciu lat.

\* \* \*

»WNUKOM«  
SIĘ NIE UDAŁO

**HAWIERZÓW (dc)** – Rzekomemu wnukowi nie udało się tym razem przechytrzyć potencjalnej ofiary. 91-letnia staruszka najpierw obiecała mu, co prawda, przez telefon pożyczyć 50 tys. koron, lecz gdy powiedział, że pośle po pieniądze kolegę, nabrała podejrzeń i natychmiast zadzwoniła do córki. Ta zaalarmowała policję. Stróża prawa zatrzymali koło domu, w którym mieszka staruszka, dwóch oszustów.

\* \* \*

## MUZYCZNY JARMARK

**USTRÓŃ (wot)** – Na Rynku rozpoczęła się kolejna edycja Jarmarku Bożonarodzeniowego. Impreza rozkręci się dopiero jednak w piątek i sobotę, kiedy zakupy na stoiskach będzie można połączyć ze słuchaniem muzyki. W piątek od godz. 16.00 wystąpią kolejno: chóry katolicki i ewangelicki oraz Estrada Regionalna „Równica”. Dzień później, także od 16.00, będzie można posłuchać Estrady Ludowej „Czantorია” oraz Janusza Śliwki. Z kolei w sąsiedniej Wiśle jarmark, tyle że noworoczny, rozpocznie się dopiero po świętach Bożego Narodzenia.

Przed zwolnieniami...  
premie świąteczne

Pracownicy tyskiej fabryki Fiata otrzymają po 1,9 tys. zł brutto nagrody świątecznej. Przedstawiciele zakładu podkreślają, że wymuszony przez sytuację rynkową plan redukcji załogi nie oznacza pozbawienia pracowników świadczeń, należnych im za dobrą pracę.

Spółka podjęła decyzję o wypłaceniu wszystkim pracownikom Fiat Auto Poland nagrody świątecznej w wysokości 1900 zł brutto – niezależnie od zajmowanego stanowiska. Decyzję tę podjęto doceniając wysiłek pracowników w realizację bieżących zadań produkcyjnych – poinformował w środę rzecznik spółki Bogusław Cieślak. Na pierwszy kwartał przyszłego roku Fiat zapowiedział zwolnienie 1450 pracowników. Czwartek będzie ostatnim w tym roku dniem produkcji w tyskiej fabryce.

Tyska fabryka Fiata zatrudnia ponad 4,6 tys. osób. Z powodu zmniejszenia produkcji do marca przyszłego roku pracę ma stracić 1450 osób – o 50 mniej niż początkowo zapowiedzieli przedstawiciele Fiat Auto Poland. Pracownicy mają otrzymać odprawy w wysokości od 9 do 18 miesięcznych pensji, w zależności od stażu pracy.

(Opr. jb)

## Zamiast śniegu tylko mróz

W Istebnej, w ośrodku Złoty Groń, rusza od jutra najnowocześniejsza kolejka linowa w Beskidach. 6-osobowa kanapa wywiezie narciarzy i snowboardzistów na stok o długości 850 metrów w 2 minuty i 40 sekund. Razem z nową kolejką właściciele ośrodka uruchomią kolejne dwa wyciągi dla początkujących i mniej wytrawnych narciarzy.

Zaraz po świętach Bożego Narodzenia rozpoczną się tu popularne kursy doskonalenia jazdy na nartach. W ubiegłych latach odbywały się one w Mostach k. Jabłonkowa, w tym roku przeniesiono je do Istebnej. Kurs składa się z dziesięciu dwugodzinnych lekcji. Jak informują organizatorzy kursów, Złoty Groń jest idealnym miejscem do nauki jazdy i organizowania treningów w brankach, m.in. przed zbliżającym się Zjazdem Gwiazdzistym.

Komu Istebna wydaje się zbyt odległa (leży 16 km od Jabłonkowa), może nadchodzące świąteczne dni spędzić w czeskiej części Beskidów. Ze śniegiem na nartostradach jest jednak jak na razie krucho. Od ub. tygodnia działa co prawda ośrodek „Kempaland” w Bukowcu, a także w Bilej czynna jest już kolejka kanapowa na głównym stoku oraz kilka mniejszych wyciągów, w pozostałych ośrodkach jest raczej nieciekawie. Na kłopoty ze śniegiem narzeka nawet mosteczki „Skiareal”, który ze względu na odwilż nie może kontynuować naśnieżania nartostrad i czynny jest tylko w godzinach wieczornych. – Sytuacja zmienia się z dnia na dzień. Wszystko zależy od pogody. Co rano, zaraz o godz. 7, podajemy aktualną informację dotyczącą funkcjonowania wyciągów – dowiedzieliśmy się wczoraj



O taką scenę proszą narciarze.

od pracownicy ośrodka. Wszystko wskazuje jednak na to, że przez najbliższy weekend i w święta na biały puch nie będzie za bardzo co liczyć. Zbyněk Návrat z Instytutu Hydrometeorologicznego w Ostrawie dopuszcza możliwość wystąpienia

w Beskidach lekkich opadów śniegu tylko w sobotnie przedpołudnie. – Będzie jednak chłodno. Na początku tygodnia temperatura spadnie poniżej minus dwóch stopni Celsjusza. Nie będzie wprawdzie białych świąt, ale dzięki mrozom nie będzie

też Bożego Narodzenia z deszczem – powiedział naszej redakcji. Dla właścicieli ośrodków narciarskich to nie najgorsza wiadomość. W mroźne dni będą mogli „wspomóc” naturę sztucznym śniegiem z armatek. (sch)

## Więcej za psa

Władze Czeskiego Cieszyna zamierzają w przyszłym roku podnieść jedną opłatę – podatek za posiadanie psa. Pomimo to cieszyńscy będą musieli wyłożyć za najwierniejszego przyjaciela człowieka mniej, niż mieszkańcy okolicznych gmin. Jak zaś zapowiada rzeczniczka czeskokieszyńskiego ratusza, Dorota Havlík, pieniądze trafią na konta schronisk dla zwierząt. Poza tym ratusz pokrywać będzie z nich koszty związane ze sprzątnięciem psich odchodów na terenie miasta.

– Opłata z tytułu posiadania psa dla mieszkańców kamienic lub mieszkań w blokach wzrośnie z 720 do 840 koron. W przypadku, gdy w mieszkaniu trzymamy aż dwa psy, będzie to 1260 koron zamiast dotychczasowych 1080 – mówi Dorota Havlík. – Jeśli zaś chodzi o domki rodzinne, będzie trzeba za psa zapła-

cić 240 koron lub 360 (za dwa psy), na wsi zaś wzrośnie opłata do 120 koron 180 zaś za dwa psy.

Mieszkańcy Czeskiego Cieszyna mają w domach ponad dwa tysiące psów. Warto dodać, że od 2009 roku miasto ma do dyspozycji specjalny odkurzacz do usuwania psich ekskrementów. (kor)



Spojrzenie z głębi psiej duszy...

## Jak smakuje województwo?

Przedstawiciele władz regionu „ochrztili” drugi już tom książki kucharskiej pn. „Jak smakuje województwo morawsko-śląskie” („Jak smakuje Moravskoslezsko”). Znalazły się w niej aż 83 przepisy kulinarne, które kucharze-amatorzy przysłali do Ostrawy w ramach drugiej już edycji konkursu na najlepszą potrawę regionalną.

Przypomnijmy, że pierwsza edycja konkursu odbyła się przed rokiem, a jej owocem była książka kucharska z 69 oryginalnymi przepisami. A główną nagrodę przyznano wówczas... bigosowi.

– Liczba przepisów rośnie. Wierzę, że w przyszłym roku będzie ich jeszcze więcej i przekroczymy setkę.

A co jest najważniejsze, chodzi naprawdę o bardzo ciekawe potrawy, typowe dla naszego regionu – mówi wicehetman ds. turystyki, Ivan Strachoň.

Wszystkie przepisy oceniali w tym roku gastronomiczni specjaliści, Mirek Horák i Tomáš Smoček. Zwyciężyły przepisy na pastę ze skwarków, zupę pn. „kozia broda” oraz pieczeń z dzika. Będzie je można, oczywiście, znaleźć w nowej książce. Nie będzie jej można jednak zakupić w księgarniach. Będzie ona do dyspozycji na wszelkich imprezach i targach turystycznych, w których będzie brało udział nasze województwo, a także w Urzędzie Wojewódzkim w Ostrawie. (kor)

## Światło do słoika

Dla wielu czytelników te rady mogą się wydawać oczywiste, lecz strażacy są przekonani, że trzeba je co roku powtarzać. Wciąż nie brakuje ludzi, którzy, nie tylko zresztą w okresie świąteczno-noworocznym, dosłownie igrają z ogniem, ignorując zagrożenia, jakie z sobą niesie.

– Pod koniec roku strażacy wyjeżdżają najczęściej do pożarów mieszkań, kuchni, podpalonych przez fajerwerki zaparkowanych samochodów, drzew iglastych rosnących na zewnątrz i choinek świątecznych w mieszkaniach. W Karwinie w pierw-

szych minutach tego roku fajerwerki wyrządziły straty o wartości 1,25 mln koron. Zaczął się palić dach hali sportowej – przypomina rzecznik Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Ostrawie, Petr Kúdela.

Każdy powinien wiedzieć, że wychodząc z domu, musimy zdmuchnąć wszystkie zapalone świece. Ale Światło Betlejemskie jest wyjątkiem. Jeżeli chcemy, by płonęło nam na stole wigilijnym, zwykle przez 2-3 dni musimy je mieć nieustannie zapalone. – Najlepszym rozwiązaniem jest wyższy szklany słoik – doradza

Kúdela. – Nigdy nie należy stawiać świeczek w pobliżu firan i zasłon. Wystarczy mały przeciąg, a firanka może się znaleźć bardzo blisko płomienia. Ryzkowne jest też stawianie świeczek na półkach wbudowanych do mebliścianek – przypomina strażak.

Niebezpiecznie może być w kuchni podczas smażenia karpia. – Jeżeli oliwa zacznie się palić, nigdy nie gasimy jej wodą, lecz pokrywą od garnka, deską czy wilgotną szmatką – mówi Kúdela.

Osobny rozdział to wspomnia-

ne na początku fajerwerki. Strażacy przekonują, byśmy nie kupowali tych najtańszych, bo w tym przypadku jakość ma duże znaczenie. – Powinno się je zapalać wyłącznie na dworze, nigdy nie na balkonach – ostrzega rzecznik. Z balkonami wiąże się jeszcze jedno zagrożenie. Nieraz, zwłaszcza w blokach, gdzie mało jest miejsca do przechowywania rzeczy, pełnią funkcję „magazynu”. Wystarczy wtedy jedna petarda, która wylądowała na balkonie, a nieszczęście jest gotowe – może spowodować pożar mieszkania. (dc)



## KOLEJNE KALENDARZE DO CZYTANIA JUŻ NA RYNKU WYDAWNICZYM

## O Ewie Farnej i Gustawie Morcinku

To już tradycja, że okres przedświąteczny, koniec roku, sprzyja wydawaniu kolejnych roczników kalendarzy. Po „Kalendarzu Śląskim” oraz „Kalendarzu cieszyńskim”, teraz swoje „pięć minut” mają „Kalendarz Beskidzki” oraz „Kalendarz Gminy Skoczów”. Warto o nich napisać, bo nie brakuje w nich wątków z lewego brzegu Olzy.

„Kalendarz Beskidzki” na rok 2013, trzeci już rocznik wydany po 7-letniej przerwie, to opasłe wydawnictwo. Na 300 stronach każdy znajdzie coś dla siebie. Nic więc dziwnego, że redaktor Jan Picheta znalazł także miejsce na Śląsk Cieszyński, choć ten jest obszernie potraktowany w pierwszych wymienionych wydawnictwach. Ewa Farna w artykule „Wiedzieć, kim się jest” autorstwa Beaty Tyrny kolejny raz deklaruje to, co wypowiadała wielokrotnie w ubiegłym roku podczas kampanii przed Spisem Powszechnym: – Jestem Polką, otaczałam się

Polakami, tak się czuję, tak zostałam wychowana.

Na tym jednak nie koniec ciekawych wątków cieszyńskich. Mirosława Pindór przywołuje postać Richarda Pipesa, urodzonego w 1923 roku w Cieszynie doradcy prezydenta Ronalda Reagana ds. ZSRR i Europy Wschodniej. Polskę opuścił mając 16 lat, ale jak pisze Pindór, zachował do niej pozytywny stosunek. Przynajmniej wpis jaki Pipes złożył w księdze pamiątkowej miasta, kiedy otrzymał tytuł honorowy: „Dziękuję serdecznie za zaszczyt. Będę sobie wysoko cenił fakt, że jestem obywa-

telem honorowym Cieszyna, gdzie się urodziłem 70 lat temu”. Jak się jednak okazuje, ceniony profesor nie wszędzie jest znany. W 2007 roku gościł w Bielsku-Białej w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Humanistycznej. Miasto nie wyraziło zgody na objęcie patronatem tego wydawnictwa, bo jeden z wysoko postawionych urzędników powiedział, że nie zna Pipesa. Później przyznał się do błędów, tłumacząc, że nie sprawdził w internecie, kim jest profesor...

Po „Kalendarz Beskidzki” warto sięgnąć jeszcze z jednego powodu. Żeby przekonać się, że Bielsko-

Biała to nie tylko miasto zakupów, ale ma też swoją bogatą historię. Można się w nią wczytać między innymi przeglądając artykuł na temat bielsko-bialskich śladów jednego z najlepszych polskich aktorów, Jerzego Stuhra. Z kolei o podróży do bielskiego dzieciństwa mówi znana wokalistka jazzowa, rodem ze Strakonki, kiedyś samodzielnej wioski, dziś części miasta nad Białą, Urszula Dudziak. Na deser można sobie zostawić Radosława Piwowarskiego, cenionego reżysera, który wychowywał się w Cygańskim Lesie.

Z kolei w środę w skoczowskim

Art-Adresie zaprezentowano „Kalendarz Gminy Skoczów”. Jego redaktorzy pochylił się nad Gustawem Morcinkiem. Przed rokiem obchodziliśmy 120. rocznicę jego urodzin, 20 grudnia przyszłego roku minie dokładnie 50 lat od jego śmierci. – Nie brakuje także innych artykułów historycznych, ciekawostek, każdy będzie mógł porównać, jak Skoczów wyglądał kilkanaście, kilkadziesiąt lat temu, a jak prezentuje się dziś. Na pewno nikt nie będzie znużony podczas czytania – zachęca do lektury Dorota Kochman, jedna z redakterek. (wt)

## Sukces naszych uczniów

W gronie laureatów 9. edycji Konkursu Gwary „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy” nie zabrakło utalentowanych dzieci i młodzieży z naszych placówek. Ich sukces zaliczony podczas przesłuchań konkursowych, które odbyły się 10 i 11 grudnia w Miejskim Domu Kultury „Prażakówka” w Ustroniu, ukoronowany zostanie 7 stycznia 2013 roku podczas Koncertu Laureatów.

## WYNIKI KONKURSU GWARY:

Kategoria 7-13: 1. Dawid Harytyk (PSP Jabłonków), wyróżnienie: Magdalena Wierzgoń (PSP Czeski Cieszyn);

Kategoria 14-17 lat: wyróżnienie: Andrzej Cieślak (PSP Jabłonków);  
Kategoria grupy: 1. Przedszkole w

Karwinie oraz zespół „Gizdy” z Karwiny, 2. PSP w Czeskim Cieszynie

oraz grupa „Żacy z Gródka” (PSP Jabłonków). (maki)



Zespół „Gizdy” z Karwiny zdobył pierwsze miejsce.

Fot. MAGDALENA CMIEL

## Polski krzyż dla czeskiego lotnika

Płk Armii Czeskiej, Imrich Gablech, został odznaczony we wtorek Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, przyznany przez prezydenta Bronisława Komorowskiego. Gablech jest prawdopodobnie ostatnim żyjącym lotnikiem czeskosłowackim walczącym po polskiej stronie w kampanii wrześniowej w 1939 roku.

Z wnioskiem o przyznanie odzna-

czenia wystąpiła do prezydenta Rada Programowa Forum Polsko-Czeskiego za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Odznaczenie w imieniu Bronisława Komorowskiego wręczył komatantowi p.o. kierownika Urzędu ds. Komatantów i Osób Represjonowanych, Jan Stanisław Ciechanowski. Uroczystość odbyła się we wtorek w siedzibie Urzędu Miasta w Hawliczkowie Brodzie.

– Imrich Gablech jako lotnik czeskosłowacki walczył w obronie Polski w 1939 roku. Tak wysokie odznaczenie nadane przez pana prezydenta to takie nasze symboliczne podziękowanie przede wszystkim za to, że pan pułkownik walczył o niepodległość Polski, a jednocześnie własnego kraju. Jest on również osobą wybitnie zasłużoną w podkreśleniu polskiego wysiłku zbrojnego w czasie II wojny światowej. Niezwykle zasłużony w popularyzacji tradycji niepodległościowych i, co jest ważne, tradycji polsko-czeskiej współpracy wojskowej, która w wielu ważnych momentach w XX wieku miała miejsce, a nie jest szerzej znana – powiedział Ciechanowski.

Przed uroczystością Ciechanowski spotkał się w Pradze z kierownictwem Instytutu Badań Reżimów Totalitarnych i złożył wiązankę kwiatów pod pomnikiem Ryszarda Siwca przed siedzibą Instytutu. Wieczorem w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie wziął udział w spotkaniu opłatkovym z udziałem przedstawicieli Koła Polskich Komatantów i Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska”. (kor)



Płk Armii Czeskiej, Imrich Gablech.

Fot. ARC

## W Paryżu żyje się jak na prowincji...

Przynajmniej zamierzają nas o tym w styczniu przekonać aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Pomimo bowiem czasu przedświątecznego, zakupów i porządków, zespół szykuje się ostro do kolejnej premiery, na którą zaprosi nas w sobotę 12 stycznia. Jak mówi kierownik literacki Sceny Polskiej, Joanna Wania, nowy spektakl muzyczny jest kontynuacją wielu poprzednich przedstawień zespołu, w którym prezentowano piosenki polskiego międzywojnia lub utwory kojarzące się z polskim wojskiem.

– Piosenka francuska to mini-teatr zamknięty w kilku minutach, dlatego tak często te piosenki z tekstem i melodyjną warstwą muzyczną lubią wykonywać aktorzy. To właśnie w paryskich teatrzykach i kabaretach rozwinął się wielki nurt piosenki, która byle czego nie opowiada, a

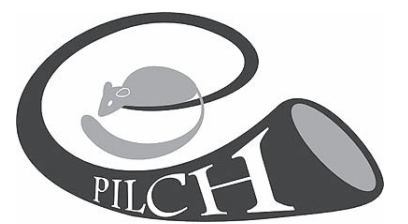
nazwiska jej wykonawców przeszły do historii. Śpiewali je: Edith Piaf, Jacques Brel, Georges Brassens, Charles Aznavour, Gilbert Bécaud i wielu innych... Wszystkie drogi miłośników piosenki francuskiej prowadzą do Paryża i my też zaprosimy państwa w sentymentalną podróż – zapowiada Joanna Wania

Dodajmy, że na styczniowej premierze zobaczymy na scenie prawie cały zespół Sceny Polskiej. Tym razem ponownie z kapelą (Anežka Gebauerová – akordeon, Zomasz Pala – fortepian, Bartłomiej Stuchlik – kontrabas, Łukasz Walczak – perkusja). Scenariusz przygotowali Renata Putzlacher i Bogdan Kokotek (ten drugi jest też reżyserem przedstawienia). Autorką choreografii jest Marta Pietruszka, projektów kostiumów zaś Agata Hladíková. (kor)

## Zjazd Pilchów

Podobnie jak Cieślakowie, którzy spotkali się w maju br. roku na górze Cieślak, tak i Pilchowie postanowili zorganizować swój zjazd. Początek trzydniowej imprezy zaplanowano na 21 czerwca w Amfiteatrze im. Stanisława Hadyny w Wiśle. – Nazwisko Cieślak jest równie popularne, jak Pilch, dlatego postanowiliśmy za ich przykładem zorganizować spotkanie. Zjazd to niezwykła okazja do tego, by spotkać się ze swoją rodziną, ale przede wszystkim poznać nowe twarze i spędzić miło czas. Zapraszamy wszystkich Pilchów, by wspólnie z nami spędzili czerwcowy weekend – powiedział Roman Pilch, współorganizator Zjazdu Pilchów.

Podczas ciekawie zapowiadającej się imprezy będzie można m.in. wysłuchać wykładu prof. Daniela Kadhubca na temat etymologii popularnego nazwiska Pilch. W Polsce zarejestrowanych jest ponad 7 tys. osób noszących to nazwisko, w samym tylko Cieszynie mieszka ich ok. tysiąc. Oprócz programu kulturalno-artystycznego, na scenie wiślańskiego amfiteatru wystąpi



także gość honorowy, którym będzie pisarz, publicysta, dramaturg i scenarzysta filmowy, Jerzy Pilch. Finałem zjazdu będzie niedzielna wycieczka na polanę Pilchula w Wiśle-Jaworniku. Organizatorzy postawili sobie za cel, aby impreza skierowana była nie tylko do dorosłych, ale uwzględniła też dzieci, młodzież i seniorów. By ułatwić komunikację, organizatorzy założyli stronę internetową www.zjazd-pilchow.pl, na której na bieżąco śledzić można informacje o przygotowaniach do zjazdu, a także zgłosić udział. Komitet organizacyjny rozstrzygnął ponadto konkurs na logo imprezy. Wpłynęło nań 16 prac, spośród których jurorzy postanowili nagrodzić projekt autorstwa Marceli Cholewy z Brennej, który wykorzystuje m.in. motyw trombity. (maki)



# Możemy świętować i w nocy, i o świcie

Pasterze pojawiają się w prawie każdej kolędzie. Dowiadujemy się, że jako pierwsi dotarli do Betlejem, gdzie narodził się Zbawiciel. Wystarczy sobie przypomnieć słowa kilku polskich kolęd: „Do szopy, hej, pasterze”, „Anioł pasterzom mówił: Chrystus się wam narodził” czy „Przybieżeli do Betlejem pasterze”. Pasterką nazywana jest msza, która odprowadzana jest w Wigilię Bożego Narodzenia. Odbывается się z reguły w późnych godzinach wieczornych, w niektórych kościołach o północy. Na północną mszę możemy się w tym roku wybrać na przykład do Czeskiego Cieszyna i kościoła klasztorowego w Jabłonkowie, gdzie odbędzie się nabożeństwa w języku polskim. Biskup diecezji ostrawsko-opawskiej, František Václav Lobkowicz, będzie odprowadzał mszę świętą o północy w ostrawskiej katedrze Boskiego Zbawiciela. W niektórych kościołach odprowadzane są również popołudniowe nabożeństwa wigilijne – z reguły z myślą o rodzinach z dziećmi. Tak będzie na przykład w Trzyniecu czy Mostach koło Jabłonkowa. Do rzadkości należą już u nas jutrznie, czyli nabożeństwa odprowadzane w Boże Narodzenie bardzo wczesnym rankiem. – Pasterka i jutrznia to podobne nabożeństwa. Nocna msza nazywa się pasterką, ponieważ pasterze według tradycji jako pierwsi przyszli się w nocy pokłonić Jezusowi. U nas pasterka jest w języku czeskim, a jutrznia po polsku – powiedział „Głosowi Ludu” ks. Janusz Kiwak, proboszcz parafii katolickiej w Jabłonkowie. Tam jutrznia rozpocznie się o godz. 5.00, podobnie jak w Karwinie-Frysztacie. – To, czy jest jutrznia, zależy od pobożności parafii. My świętujemy całą noc – powiedział z uśmiechem ks. Kiwak. W dniu św. Szczepana nabożeństwa w jabłonkowskim kościele zostaną urozmaicone folklorem. Podczas polskiej mszy świętej o godz. 7.10

oraz po jej skończeniu będzie koncertowała kapela „Lipka”, natomiast na czeskiej mszy – „Jackové”.

Śląskie jutrznie należały do tradycji w kościołach ewangelickich. Tradycję tę podtrzymuje zbor Na Niwach w Czeskim Cieszynie. Jutrznia odbędzie się tam w Boże Narodzenie o godz. 5.00. W kaplicy w Ropicy rozpocznie się w półtora godziny później.



Fot. DANUTA CHLUP

**Pasterze pierwsi przyszli się pokłonić Jezusowi. Dlatego w Wigilię chodzimy na pasterkę.**

Na pasterki przychodzą nieraz ludzie, którzy przez cały rok nie zaglądają do kościoła.

W Hawierzowie mogą wziąć udział w nabożeństwie odprowadzonym pod gołym niebem. Odbędzie się w Wigilię o godz. 22.00 na Placu Republiki. – Pasterki pod gołym niebem organizowane są w Hawierzowie tradycyjnie od 2000 roku. Udział bierze w nich z reguły ok. 400 osób – poinformowała rzeczniczka ratusza, Eva Wojnarová. Nabożeństwa organizuje wspólnie kilka mniejszych związków wyznaniowych oraz Armia Zbawienia. (dc)

## Kiedy w Wigilię do kościoła?

### KOŚCIOŁY KATOLICKIE

Bogumin-Nowy	24.00
Bogumin-Skrzechoń	22.00
Bogumin-Stary	24.00
Bukowiec	21.00
Bystrzyca	22.00
Cierlicko-Kościelec	21.00
Czeski Cieszyn	16.00, 22.00, 24.00
Cz. Cieszyn-Sibica	22.00
Cz. Cieszyn-Żuków	24.00
Cz. Cieszyn-Koniaków	22.00
Dąbrowa	20.00
Gnojnik	20.30
Hawierzów-Miasto	22.00
Hawierzów-Błędowice	24.00
Hawierzów-Sucha Średnia	21.00
Hawierzów-Szumbark	15.00, 20.00
Herczawa	22.00
Jabłonków – parafialny	21.30
Jabłonków – klasztorny	24.00
Karwina-Frysztat	16.00, 22.00
Karwina-Kopalnie	15.30
Karwina-Łąki	16.00
Ligotka Kameralna	15.30
Lutynia Dolna	22.00
Łomna Górna	24.00
Mosty k. Jabłonkowa	16.00, 22.00
Orłowa	16.00, 24.00
Ostrawa – katedra	24.00
Piosek	24.00
Piotrowice	16.00
Piotrowice-Marklowice	21.30

Olbrachcice	24.00
Ropica	20.00
Rychwałd	24.00
Stonawa	21.00
Sucha Górna	21.00
Trzanowice	22.00
Trzycież	21.30
Trzyniec	15.30
Trzyniec-Guty	23.00
Wędrynia	22.00

### ŚLĄSKI KOŚCIÓŁ EWANGELICKI A. W.

Bogumin	21.30
Bystrzyca	21.30
Cierlicko	21.00
Gródek	23.00
Hawierzów-Błędowice	22.00
Hawierzów-Sucha	22.00
Karwina-Frysztat	22.00
Ligotka Kameralna	22.00
Nawsie	21.00
Olbrachcice	22.00
Orłowa	22.00
Ostrawa	22.00
Stonawa	22.00
Trzanowice	21.00
Trzyniec	21.00
Trzyniec-Guty	21.00
Trzyniec-Niebory	21.00
Trzyniec-Oldrzychowice	21.00

Źródło: strony internetowe diecezji ostrawsko-opawskiej oraz zborów ewangelickich. (dc)

## Podsumowali europejski projekt

Chociaż już w październiku podsumowano projekt ponadgraniczny „Osoba niepełnosprawna moim sąsiadem”, to dopiero tuż przed świętami, we wtorek, przedstawiciele uczelni wyższych z obu brzegów Olzy: uniwersytetów śląskich z Cieszyna i Karwiny, spotkali się, by wypromować główny owoc projektu. Chodzi o monografię autorstwa Lubomíra Nenički i Vojtěcha Malátka, wydaną pod tą samą nazwą, jaką nosił transgraniczny projekt.

Jak powiedział nam szef karwińskiej katedry, Janusz Mika, projekt był skierowany głównie do młodzieży z obu stron granicy, studentów obu uczelni, oraz szkół średnich po obu brzegach Olzy. Badania dotyczyły przede wszystkim potrzeb osób niepełnosprawnych, świadomości o ich problemach w życiu. – Dlatego połączyliśmy siły z cieszyńską filią katowickiego uniwersytetu. Owocem tej współpracy będzie na pewno polsko-czeskojęzyczna publikacja z wynikami badań – uściśla.

Wspomniana publikacja miała promocję właśnie we wtorek w Karwinie. – Dzisiaj kończymy ten projekt warsztatami, przyjeżdżają do nas przyjaciele z Polski – mówi Cezary Andrzej Mizia z Katedry Nauk Społecznych karwińskiego Wydziału



Na spotkaniu w Karwinie głos zabrali m.in. (od prawej): dziekan filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Zenon Gajdzica, oraz Vojtěch Malátek, współautor monografii o osobach niepełnosprawnych.

Fot. JACEK SIKORA

Handlu i Przedsiębiorczości opawskiego Uniwersytetu Śląskiego, która była współrealizatorem projektu. – Mamy też kolejne plany, według których powinny powstać inne ważne dokumenty dotyczące naszego polsko-czeskiego pogranicza. Na przykład: o polsko-czeskich stereotypach lub służbach socjalnych w obu państwach – mówi Cezary Mizia.

Dodaje, że na podstawie wyników wspomnianego projektu można powiedzieć, że u mieszkańców lewego brzegu Olzy świadomość problemów społecznych rośnie. – Byliśmy tym zaskoczeni. Chodzi jednak głównie o studentów i uczniów szkół średnich. Ci coraz częściej chcieliby pomagać. Ale ich rodzice myślą inaczej. Mówią, że społeczeństwo ma być zdrowsze bez „innych” lub „myślących inaczej” – dowiadujemy się od Cezarego Mizi.

Głos podczas konferencji zabrali także Viliam Šuňal z czesko-cieszyńskiego stowarzyszenia Trianon lub David Jelínek, dyrektor stowarzyszenia Unika Centrum z Hawierzowa, które zajmują się sprawami osób niepełnosprawnych. Drugi z nich przedstawił krótki film o tym, jak udaje się osoby niepełnosprawne zaangażować do codziennego życia. (kor)



# GŁOSIK

## Jak powstają jasełka



Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

Przedkolaki w czasie jednej z ostatnich prób przed jasełkami.

Kiedy w ubiegłym tygodniu odwiedziłam przedszkole w Lesznej Dolnej, trwała właśnie próba bożonarodzeniowych jasełek. Kierowniczką przedszkola, Maria Przywara, pokazała mi dawne kroniki, w których oprócz innych wydarzeń zanotowano także wszystkie bożonarodzeniowe jasełka. Pierwszy raz zorganizowano je tutaj w 1992 roku. Każdego roku wystawiano je w miejscowym Domu PZKO, ale tym razem, po raz pierwszy, odbyły się w przedszkolu.

Czy wiecie, że trzeba poświęcić dużo czasu i energii, żeby przygotować półgodzinne przedstawienie jasełkowe? W Lesznej Dolnej próby rozpoczęto już w listopadzie. Najpierw dzieci uczyły się tekstu, potem choreografii przygotowanej przez nauczycielki, na końcu kolęd i piosenek. W czasie ostatniego tygodnia

przed występem przedszkolaki ćwiczyły już program w całości.

Jeśli myślicie, że występowanie w przedstawieniu przed liczną widownią to wielki stres i trema, to powinniście zajrzeć do leszniańskiego przedszkola. Jak zdradziła mi pani Maria Przywara, przedszkolaki bardzo lubią występować dla rodziców i większość z nich wcale się nie denerwuje przed wyjściem na scenę.

Sama się o tym przekonałam w środę 12 grudnia, kiedy obejrzałam jedną z ostatnich prób. Dzieci niecierpliwie stały w korytarzu, nie mogąc się doczekać, kiedy wyjdą na „scenę”, czyli salę przedszkolną. Wreszcie nauczycielka dała im znak i mogli rozpocząć próbę. Zaczęła Natalia: „Patrzcie, patrzcie, jaka szopka! Cała w białych, śnieżnych kropkach!”. Potem były inne wierszy-

ki, kolędy i zimowe piosenki wokół żłobka. Właśnie: żłobek... To w nim miał znajdować się mały Jezusek. Tę rolę odegrał Piotruś, i chociaż w czasie przedstawienia nic nie mówił, ani nie tańczył, przypadła mu najważniejsza rola w całym jasełkach!

Próba wypadła dobrze, dzieci bardzo cieszyły się na popołudnie, kiedy do przedszkola przybędą rodzice i niektóre babcie i dziadkowie, by obejrzyć efekty kilkutygodniowych prób. Nic więc dziwnego, że jasełka naprawdę się podobały. Pod koniec przedstawienia nauczycielki rozdały dzieciom świece i w takiej pięknej atmosferze przedszkolaki podzieliły się z rodzicami opłatkami, życząc im wesołych świąt. Były również prezenty dla małych aktorów: paczuszki z piernikami i drobnymi upominkami. (ep)



### WITAMY

**Laura Rodrigues-Szurman** urodziła się 6 kwietnia 2012 roku w Brukseli. Mama dziewczynki, Dorota Szurman-Rodrigues, pochodzi z Wędryni i jest absolwentką Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania. Obecnie pracuje w Parlamencie Europejskim jako prawnik-lingwista. Tata Laury, Daniel Rodrigues, jest Hiszpanem, pochodzi z Urugwaju. Rodzina mieszka w Belgii, w Brukseli.

Laura to imię żeńskie pochodzące od łacińskiego słowa „laur”, co znaczy wawrzyn. W języku polskim męskim odpowiednikiem tego imienia jest więc Wawrzyniec. Znane kobiety noszące to imię to na przykład polska aktorka Laura Łącz czy amerykańska piosenkarka Laura Branigan. Imię to nosiła również ukochana poety Francesca Petrarki, którą uwiecznił w swoich sonetach. Laura obchodzi imieniny 17 czerwca. (ep)

**Bartuś Przywara** urodził się 27 listopada ub. roku w szpitalu w Trzyniecu. Ważył 3 500 g i mierzył 57 cm. Z rodzicami Małgorzatą Filipek i Michałem Przywarą mieszka w Bystrzycy. Zdjęcie przysłał dziadkowie, Maria i Józef Przywarowie z Trzynieca. Napisali, że Bartuś jest ruchliwym, miłym i wesołym urwiskiem, który bardzo lubi poznawać świat.

Bartłomiej to imię męskie pochodzenia aramejskiego. Oznacza syna oracza. Imię to było bardzo popularne w średniowiecznej Polsce. (dc)

**UWAGA RODZICE!** Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęć prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat



Zdjęcia: ARC

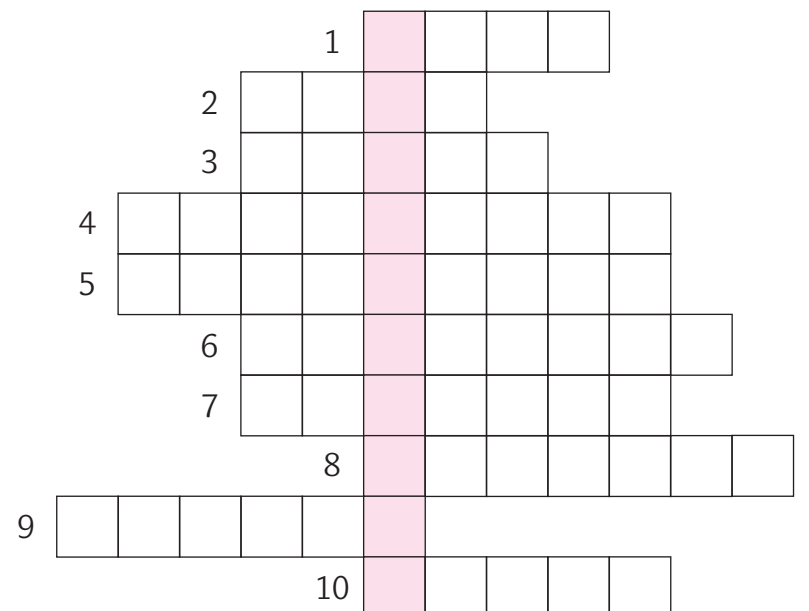
rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: danuta.chlup@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

### KRZYŻÓWKA

Zapraszamy do rozwiązywania grudniowej łamigłówki. Hasło z poprzedniej krzyżówki brzmiało: „Przedkolaki”. Nagrodę książkową wylosowała **Aneta Mrózek** z PSP w Czeskim Cieszynie. Nagroda jest do odebrania w redakcji.

1. „Grudniowa” ryba
2. Według przysłowia na Nowy Rok przybywa dnia na barani...
3. Są świetne do zjeżdżania z górki po śniegu
4. Kupowany na przełomie roku
5. Obchodzi imieniny 31 grudnia
6. Święty z 26 grudnia
7. Warzywo na nos bałwana
8. Bliscy dzielą się nim w czasie wigilii
9. Drzewko często wykorzystywane na choinkę
10. Pływają w wigilijnym barszczu.

(ep)



### ANKIETA

*Mali aktorzy z dolnoleszniańskiego przedszkola opowiedzieli jeszcze przed wystawieniem jasełek, jaka rola przypadnie im w przedstawieniu i czy mają tremę przed wyjściem na scenę.*

#### PAWEŁEK MICHAŁEK



Pamiętam, jak wystawialiśmy jasełka w zeszłym roku. Teraz będę ubrany za pastuszkę. Będziemy mieć szare spodnie i białe góralskie koszule. Trochę się denerwuję. Na występ do przedszkola przyjdzie moja mama i tata.

#### FERDUŚ KRAUS



W czasie jasełek będę pastuszką i będę ubrany w ładny strój. Będę mówił: „To diabełek, to diabełek, ma nos cały jak węgielek”. Będziemy też wszyscy śpiewać kolędy i piosenki. Lubię występować, wcale się nie denerwuję.

#### AGATKA SUCHÁ



Ja będę aniołkiem! Aniołki też będą mieć bardzo ładne stroje: białe spódniczki, wstążkę i rajstopy. Już od dawna ćwiczymy do występu, trochę trudno było się nauczyć, ale wszystko zapamiętałam. Nie denerwuję się.

#### NATALKA KUBACZKA



Ubiore się w białą sukienkę i skrzydełka. Nasze jasełka są bardzo ładne, podoba mi się, jak wygląda pastuszek. Łatwo zapamiętałam to, co mam powiedzieć i zaśpiewać, chyba tego nie zapomnę. Będzie bardzo fajnie.





## CZWARTEK 20 grudnia

## TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 7.35 Polityka przy kawie 8.00 Wiadomości 8.30 Świat Małej Księżniczki 8.45 Tomek i przyjaciele 9.00 Natura w Jedyńce - Ewolucja 10.00 My Wy Oni 10.35 Plebania (s.) 11.00 Moda na sukces (s.) 11.30 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Natura w Jedyńce - Telewizja szympan-sów 13.35 Jaka to melodia? (s.) 14.05 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 W słońcu i w deszczu 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Galeria (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.30 Ojciec Mateusz (s.) 21.25 Sprawa dla reportera 22.20 Elżbieta Jaworowicz 22.40 Operacja Życie (s.) 23.10 Najpiękniejsza Gwiazdka 0.50 Paweł VI.

## TVP 2

5.55 Kopciuszek 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Lokatorzy (s.) 11.55 Pozyteczni.pl 12.35 Postaw na milion 13.30 Barwy szczęścia (s.) 14.10 Świat bez tajemnic - Lekarze 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.05 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Czwarta władza 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.30 Felieton Kocham Kino 22.35 Kocham Kino - Co słonko widziało 0.40 Świat bez tajemnic - Łowcy pedofilów.

## TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.42 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.55 Serwis sportowy 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 10.55 Serwis sportowy 12.00 Serwis Info 12.20 Biznes 13.00 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.51 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.06 Telekurier 22.15 Losowanie Lotto 22.24 Serwis Info 22.30 Jan Pospieszalski - Bliżej 23.15 Info Dziennik 23.46 Sportowy Wieczór 23.58 Reportaż TVP Info 0.16 Meksykańska wojna narkotykowa.

## POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 8.00 Pinky i Mózg 8.30 Gang Misia Yogi 9.00 Czarodziejki (s.) 10.00 Dopóki śmierć nas nie rozłączy (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Titanic

(film USA) 22.00 7 minut 0.05 Spalone mosty (film USA).

## TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 9.25 Północ i Południe (s.) 10.15 Wszystko-party 11.00 List do Ciebie 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.25 Pr. rozrywkowy 15.45 Śladami gwiazd 16.10 Podróżomania 16.40 AZ kwiz 17.05 Atuty Mirosława Donutilla 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Ojciec nieznan (film) 21.25 Koncert przeciwko końcowi świata 22.55 Ja cię kocham, a ty śpisz (film) 0.35 AZ-kwiz.

## TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Folklorika 9.30 Zaginione adresy 9.50 Mity i fakty historii 10.35 Papá 11.05 Dzikie kraj tym razem niepoważnie 11.20 Wędrowniki winnym szlakiem 11.50 Praga - miasto wież 12.05 Wędrowniki w poszukiwaniu piosenki 12.35 Natura bez granic 13.00 Czas w cieniu piramid 13.35 Chcesz je? 13.40 Magazyn religijny 14.10 Czeska msza wigilijna w Rzymie 14.35 Świąteczny więzień (film) 16.05 Poradnik medyczny 16.10 Medycyna XXI wieku 16.30 Telewizyjny klub niesłyszących 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Weekendowcy (s.) 19.25 Niesamowite historie (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 2012 - Przepowiednie Majów i koła w zbożu 21.00 Podróbki - bomba zegarowa 22.00 Mogadischu (film) 23.50 333 (mag. lit.) 0.45 Anioły w Ameryce.

## NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.00 Ulica (s.) 9.55 Skarb bizantyjskiego kupca (film) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.40 Straż przybrzeżna (s.) 13.40 Poszukiwani (s.) 14.40 Dowody zbrodni (s.) 15.35 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Agenci NCIS (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.35 Nocne wiadomości 23.15 Uciek, ale dokąd? (film) 1.15 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.).

## PRIMA

6.05 Wiadomości 7.10 Komisarz Rex (s.) 8.20 Pan Złota Rączka (s.) 9.00 M.A.S.H. (s.) 10.00 Nakryto do stołu! 10.45 Diagnoza morderstwo (s.) 11.40 Schimanski (film) 13.30 Castle (s.) 14.25 Komisarz Rex (s.) 15.20 Strażnik Teksasu (s.) 16.15 Małżeństwo z rozsądku (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 VIP Nakryto do stołu! 21.20 Gra dla dwojga (film) 23.45 Firma (s.) 0.35 Żywe trupy (s.).

## PIĄTEK 21 grudnia

## TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 7.35 Polityka przy kawie 8.00 Wiadomości 8.30 Opowiedz nam coś Miłu 8.40 Tata Lew - Błękitny Król 9.00 Natura w Jedyńce - Telewizja szympan-sów 10.00 Słownik polsko@polski, talk - show prof. Jana Miodka 10.30 Plebania (s.) 11.00 Moda na sukces (s.) 11.25 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Magazyn Rolniczy 12.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 13.00 Blaski i wrzaski (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Klan (s.) 14.30 Galeria (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 Sprawa dla reportera 16.10 Gwiazdy na 60 lat TVP - przeżyjmy to jeszcze raz... 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Elżbieta Jaworowicz. Tak było - tak jest 18.15 Ranczo (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Wesołych świąt 22.00 Templariusze (s.) 23.55 Paweł VI.

## TVP 2

5.55 Kopciuszek 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Lokatorzy (s.) 11.55 Makłowicz w podróży - Trentino 12.25 Sztuka życia 12.55 Kabaretowy pojedynek gigantów 13.30 Barwy szczęścia (s.) 14.10 Świat bez tajemnic - Matka 24h 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.15 Dr House (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.30 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Rodzinka.pl (s.) 21.45 Kino na maksa - Legenda Zorro 0.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

## TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 7.13 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.00 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 11.55 Serwis sportowy 12.20 Biznes 12.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 14.55 Serwis sportowy 15.00 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.51 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Forum 21.05 Telekurier 21.45 Pasma lokalne 22.18 Serwis Info 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.45 Saudyjskie królestwo od środka 0.55 Infoexpress.

## POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 8.00 Pinky i Mózg 3 8.30 Sylwester i Tweety na tropie 9.00 Czarodziejki (s.) 10.00 Dopóki śmierć nas nie rozłączy (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Szpilki na Giewoncie (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.10 Delgo (film USA) 22.00 Jaskinia (horror kopr.) 0.00 Rocky Horror Picture Show (horror kopr.) 2.05 Zagadkowa noc (teleturniej).

## TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 9.30 Dynastia Noaków (s.) 10.20 Historie sław - Vlasta Burian 11.15 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.30 Pr. rozrywkowy 15.35 Śladami gwiazd 16.05 Podróżomania 16.30 AZ kwiz - wyd. spec. 17.00 Atuty

Mirosława Donutilla 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 2 plus 1 z Mirosławem Donutilem 21.00 13. komnata J. Vrbovej 21.25 Wszystko-party 22.10 Program rozrywkowy 23.00 Policja kryminalna Paryż (s.) 23.55 Miasto kocic (s.) 0.15 AZ kwiz - wyd. spec.

## TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Teplice 9.10 Dołącz do nas 9.20 Nie poddawaj się 9.35 Václav Havel - Moja Praga 10.20 Galerie sztuki 10.50 Respite finem 11.05 Kolory życia 12.00 Chcesz mnie? 12.15 Na pływalni z B. Brodską 12.40 Jak się żyje z czeską rybą 12.55 Królestwo natury 13.20 Wybrzeże Morza Północnego 14.05 Koniec świata był i będzie 15.00 Przygody nauki i techniki 15.45 Katastrofy lotnicze 16.30 Kosmopolis: Wigilia w Europie 17.00 Planeta YÓ 18.20 Gwiazdka w Zaczarowanym przedszkolu 18.45 Wieczorynka 18.55 Weekendowcy (s.) 19.25 Niesamowite historie (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta: Drapieżnik doskonały 21.00 Kosmos: Kosmiczne dziury 21.45 Co się wydarzyło w Madison County (film) 23.55 TVC Live: Eva Pilarová 0.50 Q (mag.).

## NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.50 Święty Mikołaj Junior (film) 11.30 Dwóch i pół (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.40 Straż przybrzeżna (s.) 13.40 Poszukiwani (s.) 14.40 Dowody zbrodni (s.) 15.35 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Agenci NCIS (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Miss Agent II: Uzbrojona i uroczą (film) 22.35 Gliniarz z Beverly Hills III (film) 0.35 Grzanie ławy (film).

## PRIMA

6.00 Wiadomości 7.15 Komisarz Rex (s.) 8.25 Pan Złota Rączka (s.) 9.05 M.A.S.H. (s.) 10.05 Nakryto do stołu! 10.50 Diagnoza morderstwo (s.) 11.45 Schimanski: Pluszaki (film) 13.30 Castle (s.) 14.25 Komisarz Rex (s.) 15.20 Strażnik Teksasu (s.) 16.15 Droga do szczęścia (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Galeria handlowa (s.) 22.20 Show Jana Krausa 23.20 Amerykański gangster (film) 2.15 Dzwono do jasnovidza.

KALKULATOR PALIWOWY  
Ceny paliw na stacjach z dnia 19. 12. 2012

## Bielsko-Biała, CH Auchan

E95 5,26 zł

ON 5,39 zł

LPG 2,69 zł

## Cieszyn, Statoil

E95 5,54 zł

ON 5,68 zł

LPG 2,77 zł

## Cieszyn, Neste

E95 5,49 zł

ON 5,62 zł

## Zebrzydowice, Orlen

E95 5,43 zł

ON 5,49 zł

LPG 2,68 zł

## Czeski Cieszyn, Shell

E95 36,20 kc

ON 36,20 kc

(szyfr)

## TV POLONIA

## PIĄTEK 21 grudnia

6.10 Warto kochać (s.) 7.00 Czy Bóg uzdrawia 7.30 Miki Mol i Straszne Płaszczyno 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Dwie strony medalu (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.45 Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! 14.25 Ambasador Spasowski 15.20 Złotopolscy (s.) 15.55 Hala odlotów 16.50 Dwie strony medalu (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Rawa Blues Festival - Shakin' Dudi 20-lecie 18.55 Ex Libris 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Na dobre i na złe (s.) 22.00 Polonia 24 22.50 Panna Nikt.

## SOBOTA 22 grudnia

6.35 Złotopolscy (s.) 8.55 Polonia 24 9.40 Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) 10.35 Załoga Eko 11.05 Cztery pancerni i pies (s.) 12.10 Pamiętaj o mnie 12.30 Polonia w Komie - Tybet 12.40 Ojciec Mateusz (s.) 13.30 Makłowicz w podróży - Rumunia 14.00 Na dobre i na złe (s.) 15.00 17. Przystanek Woodstock 2011 - Plateau 15.55 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 17.30 Teleexpress 17.55 Naszaarmia.pl 18.20 Idą Święta - koncert przebojów świątecznych 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Czas honoru (s.) 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Polonia 24 22.30 Zakochani anioł.

## NIEDZIELA 23 grudnia

6.00 Galeria (s.) 6.50 Wszystko przed nami (s.) 7.45 Dwie strony medalu (s.) 8.25 Polonia 24 9.00 Trzy Szalone Zera 9.30 Ziarno 10.05 Stawka większa niż życie (s.) 11.10 Weekendowy magazyn filmowy 11.35 Pamiętaj o mnie 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Pod Tatrąmi 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. Świętej Rodziny w Zakopanem 14.20 Co nam w duszy gra 15.20 Okrasa łamie przepisy - Wołowina dojrzewająca 15.50 Dzika Polska 16.20 Skarby nieodkryte 16.50 Salon Polonii 17.30 Teleexpress 17.50 M jak miłość (s.) 18.45 Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! 19.10 Nie ma jak Polska - Święta w Kujawsko-Pomorskim 19.40 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Siła wyższa (s.) 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Tygodnik.pl 22.45 Andrzej Cierniewski Symfonicznie 23.50 Salon Polonii.

## PONIEDZIAŁEK 24 grudnia

6.05 XV Świątowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów 2011 - Koncert Tańców z Krajów Zamieszkania 6.55 Smak tradycji - Cicha noc 7.20 Gwiazdka z Nieba 7.30 Wigilia w lesie 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Tygodnik.pl 11.35 Galeria (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.25 Siła wyższa 13.10 Dzika Polska: Bogatsze życie - Biały król nieba 13.40 Salon Polonii 14.10 Opowieści wigilijne spod Giewontu 14.45 Cały Gruz 15.40 Złotopolscy (s.) 16.10 Chwała na wysokości - kolędy z Zakopanego 17.05 Galeria (s.) 17.30 Teleexpress 17.50 Szlachetna paczka - koncert z Pałacu Prezydenckiego 18.45 Skarby nieodkryte 19.10 Barwy szczęścia (s.) 19.35 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.40 Orędzie Prymasa 20.50 Londyńczycy II (s.) 21.35 Kolędy i pastorałki śpiewa Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” 22.00 Polonia 24 22.35 Kolędy w Teatrze Starym w Lublinie 23.30 Galeria (s.) 23.55 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach.

KALKULATOR WALUTOWY				
Kursy walut w kantorach z dnia 19. 12. 2012				
Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan		
kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	
CZK	0,161	0,163	0,158	0,164
EUR	4,060	4,100	4,020	4,120
USD	3,060	3,170	3,020	3,150
Czeski Cieszyn, dworzec				
kupno	sprzedaż			
PLN	6,10		6,25	
EUR	24,80		25,40	
USD	18,70		19,50	(szyfr)



## WSPOMNIENIA



*Chociaż lata mijają i wszystko dzieli nas,  
boleść w sercu zostaje, której nie zniszczył czas.*

Jutro, 21. 12. 2012, minie 20. rocznica od śmierci naszego Syna

**śp. ANDRZEJA BRECHERA**

O modlitwę oraz chwilę wspomnień proszą i dziękują rodzice.

AD-138



Dzisiaj obchodziliśmy 90. urodziny nasz Kochany

**JÓZEF HAUŽVIC**

zaś 5. 11. minęła 11. rocznica Jego śmierci. Z miłością wspominają najbliżsi.

GL-755



*Kto kochał, nie zapomni,  
kto znał, niechaj wspomni.*

Dnia 19. 12. 2012 minęła 90. rocznica urodzin naszego Nieodżałowanego i Kochanego

**śp. MUDr. JÓZEFA KRZYWONIA**

lekarza, poety i społecznika z Czeskiego Cieszyna. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą syn oraz córki z rodzinami.

GL-768

## CO W TEATRZE

**SCENA CZESKA – HAWIERZÓW:** Úžasna svatba (21, godz. 19.00).

## CO W KINACH

**HAWIERZÓW – Centrum:** Ocean przygód (20, 21, godz. 15.30); Pitch perfect (20, 21, godz. 17.00); Saga Zmierzch: Przed świtem, cz. 2 (20, 21, godz. 17.45); Życie Pi (20, 21, godz. 19.30); Titanic (20, 21, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Dzwoneczek i sekret magicznych skrzydeł (21, godz. 15.30); Strażnicy marzeń (20, 21, godz. 17.30); Saga Zmierzch: Przed świtem, cz. 2 (20, godz. 19.30); **TRZYNIEC – Kosmos:** Saga Zmierzch: Przed świtem, cz. 2 (20, 21, godz. 17.30); Pitch perfect (20, 21, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Renifer Niko ratuje brata (20, 21, godz. 15.00; 21, godz. 16.45); Dwoje do poprawki (20, godz. 17.30); Atlas chmur (21, godz. 18.30).

## CO W TERENIE

**PTTS „BŚ”** – Zaprasza na tradycyjny świąteczny wymarsz na Ostry w sobotę 29. 12. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.19 do Bystrzycy.

Zgłoszenie uczestnictwa w schronisku na Ostrym do godz. 12.00. Inf. tel. 604 949 481 i 595 175 284.

**CIERLICKO-GRODZISZCZ** – Zarząd MK PZKO zaprasza na Wigilijkę połączoną z walnym zebraniem 28. 12. o godz. 17.00 do remizy strażackiej. W programie: sprawozdanie, wybory, kolędy, opłatek, wymiana podarunków. Każdy uczestnik proszony jest o przyniesienie podarunku w cenie 50 kc oraz kilku ciastek.

**CZ. CIESZYN** – Koło Macierzy Szkolnej przy Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania zaprasza na Tradycyjny Bał w sobotę 12. 1. o godz. 19.00 do Ośrodka Kultury „Strzelnica”. W programie: Grupa muzyczna „Sonata” Wiesława Farany, dyskoteka, atrakcyjny program, loteria. Cena biletu wynosi 200 kc (miejsówka i kolacja). Przedsprzedaż prowadzi Ewa Sikora w Bibliotece Miejskiej w Cz. Cieszynie przy ul. Havlička.

**HAWIERZÓW** – Klub Emerytów zaprasza na Wigilijkę 20. 12. o godz. 15.00 do Centrum Wolnego Czasu przy ul. Horymira 1511.

**JABŁONKÓW** – Zarząd MK PZKKO zaprasza na Wigilijkę w piątek 28. 12. o godz. 17.00 do Domu PZKO. W programie: koncert kolęd

*Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie,  
a światłość wiekiusia niechaj mu świeci.  
Niech odpoczywają w pokoju. Amen.*

Dnia 21 grudnia minie pierwsza smutna rocznica śmierci

**JÓZEFA PAWLUSA**

z Bystrzycy n/O. O chwilę wspomnień proszą żona Emilia oraz córki Anna i Barbara z rodzinami.

GL-796



*Kto kochał – nie zapomni,  
kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 21. 12. 2012 minie 10. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Żony, Babcie

**śp. JADWIGI MACURY**

z Trzyńca. Wszystkich, którzy Ją znali, prosimy o chwilę cichych wspomnień i modlitwę.

Mąż Karol, córka Renia i synowie Roman, Andrzej z rodzinami.

RK-239

## NEKROLOGI



W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 16. 12. 2012 w wieku 101 lat zmarła nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Teściowa, Ciocia i Kuzynka

**śp. MARIA MIKUŁOWA**

zamieszkała w Hawierzowie-Żywocicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek dnia 21. 12. 2012 o godz. 13.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach na cmentarz w Hawierzowie-Błędowicach. Zasmucona rodzina.

GL-798

w wykonaniu Chóru Mieszanego „Przełęcz”, życzenia świąteczne, **LUTYNIA DOLNA** – MK PZKO zaprasza na walne zebranie połączone z Wigilijką w czwartek 27. 12. o godz. 16.00 do Domu Kultury. **WĘDRYNIA** – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na Spotkanie Wigilijkowe z opłatkami w czwartek 27. 12. o godz. 15.00 w Czytelnii.

## OFERTY

**ANTYKI KUPIĘ** – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770.

GL-691

## KONCERTY

**TRZYNIEC** – Luteranśki Kościół Ewang. A.W. zaprasza na tradycyjny Wieczór kolęd w niedzielę 23. 12. o godz. 16.00 do miejscowego kościoła ewangelickiego. Wykonawcami będą soliści i chór „Lutheran Chorus” oraz orkiestra kameralna pod kierownictwem Józefa Podoli.

## CO NA ANTENIE

**POLSKIE WIADOMOŚCI:** ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

**POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05, so godz. Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńec 105,3 MHz/godz.

## WYSTAWY

**MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14:** do 20. 12. wystawa pt. „Mionszcz”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 31. 1. wystawa pt. „Czas radości – stajenki z okolicy Kysuc”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariański 14:** do 28. 2. 2013 wystawa „Jabłonkowski prze-

## Ogłoszenia do

»Głosu Ludu«

przyjmowane są  
w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: [ogloszenia@glosludu.cz](mailto:ogloszenia@glosludu.cz)

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (na parterze), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: [ad.servis@hudeczek.cz](mailto:ad.servis@hudeczek.cz)

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Tel.: 596 312 477; e-mail: [knih-k1pl@rkka.cz](mailto:knih-k1pl@rkka.cz)

## UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki Rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

smyk – brama do Śląska”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 31. 1. 2013 wystawa pt. „Następny, proszę!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

## CO ZA OLŻĄ

**CIESZYN, Rynek:** do 31. 12. wystawa plenerowa pt. „Zaolzie teraz”. **MUZEUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, Głęboka 50, Cieszyn:** do 31. 12. wystawa „Ryszard Bandosz – Eklibrisy”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00.

**CIESZYN, Książnica Cieszyńska, ul. Mennicza 46:** do 8. 2. 2013 wystawa pt. „Na drodze do zapomnienia. Polacy na Zaolziu w latach 1920-1989”. Czynna: wt-pt: 8.00-18.00, so: 9.00-15.00.

**WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** czynne codziennie 9.00-18.00.

## Ludowe szopki z Kysuc

Szopka to nieodzowny element zbliżających się świąt Bożego Narodzenia. Z tej okazji Muzeum Ziemi Cieszyńskiej przy współpracy z Kysuckým Muzeum w Czadcy przygotowało w sali wystaw w Karwinie-Frysztacie (na rynku Masaryka) prezentację 13 „betymów” wykonanych przez ludowych twórców z najróżniejszych materiałów. Prace powstały w ubiegłym wieku. Najwięcej jest drewnianych, w tym jeden wyrzeźbiony z jednego kawałka pnia. Znajdziemy na wystawie również papierowe, z ceramiki, gipsu, czy też z kukurydzianych łusek. Uzupełnieniem jest kilka szopek twórców ze Śląska Cieszyńskiego, np. Pawła Kufy.

**Drewniana szopka wykonana przez Jána Podsklana z Czadcy.**



Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

## Balet w kinie i koncert Trzech Króli

W Karwinie szykują się po Nowym Roku dwa ciekawe wydarzenia kulturalne. Miejski Dom Kultury zaprasza na balet w kinie oraz koncert.

„Dziadek do orzechów” – słynny balet Piotra Czajkowskiego, miał prapremierę przed 120 laty w Teatrze Maryjskim w Sankt Petersburgu. Widzowie w Karwinie będą go mogli obejrzeć w wykonaniu tego samego teatru – co prawda nie na żywo, ale podczas projekcji 3D w zmodernizowanym kinie „Centrum”. Seans odbędzie się w niedzielę 6 stycznia o godz. 15.30. – Baśniowa historia rozpoczyna się w Wigilię Bożego Narodzenia, kiedy wszędzie panuje cisza, a czar świąt potrafi zmienić ludzi w postacie z baśni. To historia, w któ-

rej wszystko przypomina sen, pełna świątecznej atmosfery – opowiada dyrektorka MDK, Olga Humplíková. Seans specjalnie został zaplanowany na popołudnie, by mogły go obejrzeć rodziny z dziećmi.

Dwa dni wcześniej, 4 stycznia o godz. 18.30, odbędzie się w dużej sali Miejskiego Domu Kultury „Koncert Trzech Króli” w wykonaniu Martina Chodúra i ostrawskiej Filharmonii Janáčka. Zabrzmia znane utwory, na przykład „Hallelujah” Leonarda Cohena czy „My Way” Franka Sinatry, a także piosenki autorskie ostrawskiego piosenkarza. Bilety na oba wydarzenia kulturalne można kupić w przedsprzedaży – odpowiednio w kasach MDK i kina „Centrum”. (dc)



# Hudler do końca sezonu w Trzyńcu

Trzydniowe treningi pod Jaworowym napastnika Calgary Flames, Jiřego Hudlera, zamieniły się wczoraj w oficjalne występy gościnne. Reprezentant RC Jiří Hudler, który od poniedziałku trenuje w Werk Arenie z zespołem HC Stalownicy Trzyńciec, dołączył w środę do kadry Josefa Turka i był przygotowany już do wczorajszego meczu z Chomutowem. Spotkanie 31. kolejki Tipsport Ekstraligi zakończyło się po zamknięciu tego numeru.

Debiut Hudlera w barwach Trzyńca mogły opóźnić tylko kwestie administracyjne, nie zmienia to jednak faktu, że 28-letni napastnik zagra pod Jaworowym aż do końca sezonu. – Zmiany mogą nastąpić tylko w przypadku wznowienia ligi NHL, wtedy Hudler wróci do Kanady – powiedział nam Ivo Pullmann, rzecznik prasowy trzyńskiego klubu. Wychowanek wsecińskiego hokeja z zadowoleniem skwitował swój powrót do czeskiej ekstraklasy. – Zawsze lubiłem grać w Trzyńcu, wtedy jeszcze w barwach Wsecina. Wiem, że tutaj publiczność uwielbia hokej. Trzyńciec to prawdziwe hokejowe miasto, podobnie zresztą jak Calgary – stwierdził Hudler, który w 2008 roku z zespołem Detroit Red Wings sięgnął po Puchar Stanley'a. – Zdobyliśmy bardzo doświadczonego hokeistę, głodnego gry po niekończącym się strajku w NHL – ocenił Josef Turek, szkoleniowiec HC Stalownicy Trzyńciec. Hudler w swojej profesjonalnej karierze zasmakował też gry w rosyjskiej KHL – strzelał gole w barwach Dynamo Moskwa. – Cieszę się, że treningi zamienię wreszcie na grę



Jiří Hudler w barwach Detroit Red Wings.

w spotkaniach o punkty. Brakowało mi regularnego rytmu meczowego, treningi to nie wszystko – podkreślił Hudler. Według opinii trenera Josefa Turka, zawodnik szybko zaaklimatyzuje się w zespole. – To zawodowiec, który utrzymywał się w dobrej kondycji przez cały okres trwania strajku w NHL. Potrzebuje tylko kilku meczów, by odpowiednio zgrać się z resztą drużyny.

Stalownicy do końca kalendarzowego roku zaliczą jeszcze cztery kolejki Tipsport Ekstraligi. W

sobotę zmierzą się na wyjeździe ze Spartą Praga, w środę zagrają u siebie z Libercem, a zaraz w czwartek na wyjeździe z Kladnem. Hokejowy świąteczny czwórbój zakończą 30 grudnia w domowym pojedynku z Czeskimi Budziejowicami.

Dla Hudlera będzie to ostra aklimatyzacja z trzyńskim zespołem, w którym napastnik ten występować będzie zgodnie z umową aż do 30 kwietnia 2013.

JANUSZ BITTMAR

## W SKRÓCIE

**RADWAŃSKA W BARWACH PROŚCIEJOWA.** Agnieszka Radwańska, zamiast zasłużonego relaksu, postanowiła zagrać w barwach Prościejowa w finale czeskiej ekstraklasy tenisa ziemnego. W finałowym zespole TK Prościejów oprócz najlepszej polskiej rakiety znajdują się też Petra Kvitová, Lucie Šafařová, Tomáš Berdych, Philipp Kohlschreiber oraz Andreas Seppi. Barw półfinalisty – TK Neride – bronił z kolei m.in. Łukasz Kubot. Polak z powodu kontuzji wycofał się jednak z rywalizacji. Wczoraj Agnieszka Radwańska pokonała bez większych problemów Renatę Voráčovą 7:6, 6:2, zaś Petra Kvitová uporała się z Pernillą Mendes 7:6, 6:3. Obie zawodniczki ustawiły Prościejów w roli faworyta finałowej konfrontacji z Przerowem.

**VRBA WRÓCIŁ W RODZINNE STRONY.** Pavel Vrba, na co dzień szkoleniowiec Viktorii Pilzno, wrócił przed świętami w swoje rodzinne strony. W Hawierzowie wziął udział w spotkaniu z młodymi fanami futbolu, nie zabrakło też pamiątkowych zdjęć i autografów.

**RANKING FIFA: POLACY NA 55. MIEJSCU.** Piłkarska reprezentacja Polski spadła o jedną lokatę i zajmuje 55. miejsce w rankingu FIFA. W pierwszej trójce nie zaszły zmiany. Wciąż prowadzi mistrz świata i Europy Hiszpania, przed Niemcami i Argentyną. Dopiero osiemnasta jest Brazylia. Najbliższy rywal biało-czerwonych – reprezentacja Irlandii – zajmuje 42. miejsce (spadek o sześć lokat w porównaniu z poprzednim rankingiem). Podopieczni trenera Waldemara Fornalika zmierzą się z tym zespołem w towarzyskim meczu 6 lutego w Dublinie. Cztery dni wcześniej zagrają, ale tylko w krajowym składzie, z Rumunią.

**WIERIETELNY: ZASTANOWIMY SIĘ NAD SPRINTAMI.** – Na bieg łączony w Canmore patrzyłem z dumą. Zapamiętam go na długo, bo Justyna była bliska perfekcji, zwłaszcza taktycznie. Wcześniej nie dała rywalkom szans na 10 km stylem klasycznym. Ale sprint, który był pomiędzy tymi biegami, z porażką w ćwierćfinale, zostawił niedosyt. Musimy się nad tymi sprintami zastanowić, bo do końca sezonu będzie ich sporo – ocenił w rozmowie z „Rzeczpospolitą” postawę Justyny Kowalczyk jej trener, Aleksander Wierietelny. Kowalczyk po triumfie w kanadyjskim Canmore objęła prowadzenie w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata. Peleton narciarskiego PŚ wróci do rywalizacji w Tour de Ski, zaplanowanym na 29. 12. 2012 – 6. 1. 2013. W tych prestiżowych zawodach (start w Oberhofie) wystartuje też największa rywalka Polki, Marit Bjoergen z Norwegii.

**PREMIER KANADY: STRAJK W NHL ZRAŻA SPONSORÓW.** Premier Kanady, Stephen Harper, jest zaniepokojony przedłużającym się brakiem porozumienia w kwestii podziału zysków, co uniemożliwia rozpoczęcie rozgrywek ligi hokejowej NHL. Jego zdaniem sytuacja może spowodować wycofanie się wielu sponsorów. – Wszyscy jesteśmy rozczarowani tym, że start sezonu hokejowej ligi NHL nie będzie możliwy co najmniej do 30 grudnia. Przykre, że to już drugi lokaut w tym dziesięcioleciu. Wszystko to niesie ryzyko wycofania się sponsorów – powiedział Harper dla stacji TVA Quebec.

# Dobry mecz Witkowic

## TIPSPORT EKSTRALIGA

### LITWINÓW WITKOWICE 2:3

Terce: 2:1, 0:2, 0:0. Bramki i asysty: 6. Lukeš (Hübl, Kubát), 12. Martynek (Střiteský, Hanzl) – 7. L. Kovář (Roman, Kolouch), 24. Burger, 40. Barinka (Polák, Klimek). Witkowie: Šindelář – R. Polák, Barinka, Sloboda, Reháč, Stehlík, Malík,

### DZIŚ POKAZÓWKA NA RYNKU MASARYKA

W centrum Ostrawy odbędzie się dziś spotkanie witkowickich hokeistów ze swoimi fanami. O godz. 15.30 hokeiści będą rozdawali autografy, na 16.00 zaplanowano zaś mecz pokazowy pod gołym niebem. (jb)

Kovář, Voráček – Klimek, Burger, Hůževka – Huna, Roman, Svačina – Bartánus, R. Hruška, Strapáč – Šedivý, Kolouch, Szturc.

W rozegranym awans meczu 31. kolejki Tipsport Ekstraligi hokeiści Witkowic uporali się na wyjeździe z Litwinowem. Dla Witkowic to czwarta z rzędu wygrana, z kolei dla gospodarzy kolejny nieudany mecz w tym sezonie. Podopieczni trenera Petera Oremusa opanowali mecz w drugiej tercji, a w ostatniej nie przypuścili dramatu. – Sygnał do zmiany układu sił na lodowisku dał gol Burgera z karnego. Od tego momentu byliśmy lepszym zespołem od Litwinowa – skomentował Peter Oremus wtorkowe spotkanie rozegrane przed kamerami TV Fanda.

Zespół Witkowic skompletował w dotychczasowym sezonie 46 punktów. Ostatnie tygodnie należą

do bardziej udanych – impulsem do lepszej gry była zmiana na stanowisku trenerskim. Pod wodzą Słowaka

Petera Oremusa hokeiści zaczęli grać znacznie lepiej, przede wszystkim w defensywie. (jb)



Udana interwencja Šindeláře.

# Siatkarze Slavii pną się w górę

## UNIQA EKSTRALIGA

Nawet najbardziej niepoprawny optymista z grona kibiców hawierzowskiej siatkówki nie spodziewał się tak dobrego sezonu w wykonaniu Slavii. W dziewięciu meczach podopieczni trenera Jakuba Zvolánka zanotowali pięć zwycięstw, co ważne, nie przegrali ani jednego meczu na własnym parkiecie. Hawierzowanie po ostatnim zwycięstwie z Brnem w tabeli plasują się na znakomitej czwartej pozycji. – Gdyby we wrześniu ktoś wywróżył nam taki scenariusz sezonu, pomyślałbym, że zwariował – stwierdził zadowolony Jakub Zvolánek. W wygranej z Brnem maczał

palce jak zawsze świetny Ivan Duda. W czwartym secie, przy stanie 22:18 dla gości, Duda rozkręcił „pokaz jednego aktora”. Jego atomowy serwis kompletnie zmiążdżył rywala. Siatkarze Brna nie tylko stracili czteropunktową zaliczkę, ale zgubili też po drodze koncepcję i pomysł na gospodarzy. – Czwarty set był najbardziej udany ze strony Brna. Na całe szczęście w końcówce udało nam się przechylić losy meczu na naszą korzyść. Nie ukrywam, że w kluczowym stopniu przyczynił się do tej wygranej Ivan Duda. Zagrał obłędnie dobrze – podkreślił trener Jakub Zvolánek, który w czasach swojej aktywnej

kariery należał do najlepszych atakujących w czeskiej ekstraklasie. Slavia w najbliższej kolejce zmierzy się z Benátkami nad Izerą, czyli dopiero 9. klubem tabeli Uniqa Ekstraligi. – Nikogo nie możemy zlekceważyć. Poziom rozgrywek jest niesamowicie wyrównany – zaznaczył Zvolánek. Celem drużyny jest awans do playoffs, najlepiej z czwartego miejsca. Do faworytów tego sezonu należą Czeskie Budziejowice, Liberec i Przybram.

Co różni Hawierzów Anno Domini 2012 od tego z zeszłego roku? – Większa pewność siebie i skuteczniejsza zagrywka. Właśnie zagrywka miała być kluczową bro-

nią w meczu z Brnem. W końcu przycisnęliśmy rywala na serwisie dopiero w tym czwartym, zawodowym secie – ocenił Zvolánek. Slavia w tym sezonie pokazała też wszystkim malkontentom, że można wygrywać nawet ze skromnym budżetem klubowym. Hawierzowski siatkarzom daleko do zarobków w Czeskich Budziejowicach. Klub działa w warunkach półamatorskich, ale bardzo sprawnie.

### HAWIERZÓW - BRNO 3:1

Sety: 7, 22, -15, 23. Hawierzów: Srkal, Duda, Hukel, Kotas, Kramar, Neusser, libero Dohnal; oraz: Šoltys, Fajkus, Holiš. (jb)